

Bijlage 7

Begrippen¹

A

Aangifte – Kennisgeving aan een opsporingsambtenaar dat een strafbaar feit is gepleegd.

Aangifte (Integrale Veiligheidsmonitor) – Melding van een ondervonden voorval bij de politie via het internet of door ondertekening van een proces-verbaal of een ander document.

Afdoening door het Openbaar Ministerie – Beslissing over een bij het parket ingeschreven proces-verbaal door sepot, voeging ad informandum, voeging ter berechting, transactie, strafbeschikking, of overdracht aan de afdeling rechtbankzaken van een ander parket.

Allochtoon – Persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen personen die zelf in het buitenland zijn geboren (de eerste generatie) en personen die in Nederland zijn geboren (de tweede generatie). Ook wordt onderscheid gemaakt tussen westerse en niet-westerse allochtonen.

Autochtoon – Persoon van wie de beide ouders in Nederland zijn geboren, ongeacht het land waar men zelf is geboren.

Autodiefstal (Veiligheidsmonitor) – Diefstal van een auto die op naam stond van slachtoffer zelf (en dus niet op naam van iemand anders binnen of buiten het huishouden), die (ook) voor privédoeleinden werd gebruikt, en waarvan de gebruiker zelf tenminste 18 jaar is.

B

Bedreiging (Veiligheidsmonitor) – Geweld waarbij iemand alleen is bedreigd.

Beleidssepot – Beslissing van het Openbaar Ministerie (OM), waarbij het afziet van vervolging van een strafbaar feit op grond van het algemeen belang.

Beschikking Wet Mulder – Beschikking op grond van de Wet Administratiefrechtelijke Afdoening Verkeersovertredingen, ook wel de Wet Mulder genoemd. Op grond daarvan kan het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) lichte verkeersovertredingen afdoen. Deze werkwijze valt formeel niet onder het strafrecht, maar onder het bestuursrecht.

Bestuurlijke strafbeschikking – strafbeschikking die alleen kan worden opgelegd voor overlastfeiten en wordt uitgevaardigd door bijzondere

1 De hier opgenomen begrippenlijst vormt een eerste aanzet en zal in de komende edities verder worden uitgewerkt.

opsporingsambtenaren die in dienst zijn van of werkzaam zijn voor gemeenten die hebben gekozen voor een bestuurlijke stafbeschikking. Zie ook strafbeschikking.

C

Computercriminaliteit (Veiligheidsmonitor) – Slachtofferschap van criminaliteit die te maken heeft met het internet of andere digitale informatiedragers. Ook wel cybercrime genoemd.

Criminaliteit – Handelingen en gedragingen (zowel doen als nalaten) die de wetgever strafbaar heeft gesteld.

Cybercrime (Veiligheidsmonitor) – Slachtofferschap van criminaliteit die te maken heeft met het internet of andere digitale informatiedragers. Ook wel computercriminaliteit genoemd.

Cyberpesten (Veiligheidsmonitor) – Roddel, getreiter, pesten, stalken, chantage of bedreiging via het internet.

D

Dagvaarding – Officieel geschrift dat iemand oproept op een bepaalde tijd voor de rechter te verschijnen in verband met de vervolging van een strafbaar feit.

Detentieduur – De totale duur, uitgedrukt in jaren, van alle door de rechter in een bepaalde periode opgelegde gevangenisstraffen en (principale) hechtenisstraffen, met aftrek van de geldende termijnen van vervroegde invrijheidstelling (bij straffen opgelegd vóór 1 juli 2008) en voorwaardelijke invrijheidstelling (straffen na 1 juli 2008).

Diefstal uit of vanaf auto (Veiligheidsmonitor) – Diefstal van bijvoorbeeld autoradio, tas, spiegel, wioldoppen uit of vanaf de buitenkant van de auto die op naam stond van het slachtoffer zelf, die (ook) voor privédoeleinden werd gebruikt, en waarvan de bestuurder tenminste 18 jaar is.

Diefstal ander motorvoertuig (Veiligheidsmonitor) – Diefstal van motor, scooter, bromfiets, snorfiets of ander motorvoertuig dat op naam stond van het slachtoffer zelf, dat (ook) voor privédoeleinden werd gebruikt, en waarvan de bestuurder (bij motor of motorscooter) tenminste 18 jaar is.

E

Elektronisch Toezicht – Controle met technische hulpmiddelen (zoals een enkelband) op de ongestoorde tenuitvoerlegging van

vrijheidsbeperkende maatregelen. Elektronisch toezicht (ET) kan door de minister van Veiligheid en Justitie als aanvullende maatregel bij een penitentiaal programma in de laatste fase van een gevangenisstraf worden toegepast. In de regel houdt ET een locatiegebod in, dat wil zeggen huisarrest op de tijdstippen waarop geen inhoudelijke uitvoering wordt gegeven aan het penitentiaal programma.

F

Fietsdiefstal (Veiligheidsmonitor) – Diefstal van een eigen fiets van het slachtoffer (dus niet van een fiets van iemand anders uit het huishouden).

G

Geregistreerd misdrijf – Misdrijf dat is vastgelegd in een proces-verbaal van aangifte of ambtshalve opgemaakt proces-verbaal.

Geregistreerde criminaliteit – In processen-verbaal (van aangifte of ambtshalve opgemaakt) vastgelegde strafbare feiten.

Geregistreerde verdachte – Persoon die wordt verdacht van het plegen van een misdrijf.

Gevangenisstraf – Vrijheidsstraf, levenslang of tijdelijk met een strafduur van ten hoogste 30 jaar, in de regel ondergaan in een gevangenis.

Geweld met seksuele bedoelingen (Veiligheidsmonitor) – Geweld waarbij de dader(s) seksuele bedoelingen hadden.

Geweldsdelicten (Veiligheidsmonitor) – Aanvallen of mishandelen door te slaan of te schoppen, of een pistool, een mes, een stuk hout, een schaar of iets anders tegen iemand te gebruiken, of daarmee te dreigen.

Gratieverlening – Gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van een opgelegde straf. Na een veroordeling kan de veroordeelde of een ander een gratieverzoek indienen. Dit heeft tot doel dat de opgelegde straf geheel of gedeeltelijk wordt kwijtgescholden.

H

Hacken (Veiligheidsmonitor) – Het met kwade bedoelingen inbreken of inloggen op een computer, emailaccount, website of profielsite.

Haltwaardig strafbaar feit – Minder ernstige handeling, of juist nalatigheid om te handelen, die bij wet strafbaar is gesteld. Het gaat hier om vormen van lichte criminaliteit, die door jongeren zijn begaan, en die op een speciale manier kunnen worden behandeld door Justitie.

Hechtenis – Vrijheidsstraf met een strafduur van maximaal één jaar en vier maanden, van lichtere aard dan gevangenisstraf en in de regel ondergaan in een huis van bewaring. Deze meestal korte straf wordt ook wel *principale* hechtenis genoemd. De term hechtenis wordt ook gebruikt bij insluiting van iemand die wordt verdacht van een ernstig delict (*voorlopige* hechtenis). Een derde variant is de *vervangende* hechtenis die volgt wanneer een taakstraf niet lukt of een door de rechter opgelegde, strafrechtelijke boete niet is betaald. Bij niet betaalde boetes spreekt men ook wel van *subsidaire* hechtenis.

I

Identiteitsfraude (Veiligheidsmonitor) – Gebruik zonder toestemming van persoonsgegevens voor financieel gewin. Hierbij zijn bijvoorbeeld bankpas-, creditcard-, of andere gegevens gekopieerd (skimmen) of is betalingsinformatie verkregen (phishing, pharming) die gebruikt is om te internetbankieren of online te betalen.

Inbraak (Veiligheidsmonitor) – Inbraak in een woning waarbij iets gestolen is.

Inschatting kans op slachtofferschap (Veiligheidsmonitor) – Het aandeel personen dat denkt dat de kans groot of heel groot is om in de komende 12 maanden zelf slachtoffer te worden van een bepaald delict. Het gaat om zakkenrollerij (zonder geweld), beroving op straat (met geweld), inbraak in eigen woning, mishandeling.

Inverzekeringstelling – Vrijheidsbeneming van een verdachte omdat dit voor het onderzoek nodig is. De Officier van justitie mag de politie het bevel geven om een verdachte maximaal 4 dagen vast te houden, als de normale tijd voor het verhoren van de verdachte (6 uur) niet genoeg blijkt te zijn.

J

Jeugddetentie – Een vrijheidsstraf specifiek voor minderjarigen van 12 tot en met 17 jaar.

Jeugdstrafrecht – Strafrecht voor jongeren van 12 tot en met 17 jaar. In het jeugdstrafrecht kan de rechter andere en lagere sancties opleggen dan in het normale (volwassenen)strafrecht. Jongeren van 18 en 19 jaar kunnen ook volgens het jeugdstrafrecht worden berecht als hun persoonlijkheid daar aanleiding toe geeft. De rechter bepaalt welk recht wordt toegepast.

K

- Kantonstrafzaak – Strafzaak die volgens de wet kan worden voorgelegd aan de sector kanton van de rechtbank. Het gaat dan meestal om overtredingen (minder ernstige strafbare feiten).
- Koop- en verkoopfraude (Veiligheidsmonitor) – Het (ver)kopen van goederen of diensten zonder die te leveren of te betalen.

M

- Meerderjarige verdachte – Verdachte natuurlijke persoon die ten tijde van het plegen van het delict 18 jaar of ouder was.
- Melding (Integrale Veiligheidsmonitor) – Het op de hoogte stellen van de politie van een ondervonden voorval.
- Minderjarige verdachte – Een verdachte natuurlijke persoon die ten tijde van het plegen van het delict minimaal 12 jaar maar nog geen 18 jaar was.
- Misdrijf – Strafbaar feit van de zware soort, als zodanig aangeduid in de strafwetten.
- Mishandeling (Veiligheidsmonitor) – Geweld waarbij iemand daadwerkelijk is aangevallen of mishandeld.

N

- Natuurlijk persoon – Een mens (individu) die in het recht als rechtssubject is erkend en daarmee drager is van wettelijke rechten en plichten.
- Niet-ontvankelijkverklaring – Oordeel van de rechter dat het rechtsmiddel, op grond van de (schriftelijk) geleverde informatie, niet vatbaar is voor berechting. De rechter geeft dan geen inhoudelijk oordeel over de grondigheid van het beroep op de rechter.

O

- Onbevoegdverklaring van de rechter – Beslissing van een rechter dat deze op grond van wettelijke bepalingen niet bevoegd is om van de zaak kennis te nemen. De beslissing hiertoe neemt de rechter zelf. Hiervan is bijvoorbeeld sprake als de wet een andere rechter voorschrijft.
- Ondervonden delicten (Integrale Veiligheidsmonitor) – Aantal delicten (in totaal of naar delictsoort) dat burgers of bedrijven in Nederland binnen een periode van 12 maanden hebben meegemaakt.
- Ongegrondverklaring – Oordeel van de rechter dat het rechtsmiddel op grond van de (schriftelijk) geleverde informatie onterecht is ingesteld.

- Ontslag van (alle) rechtsvervolging – Beslissing van de rechter, waarbij hij het door de officier van justitie ten laste gelegde feit wel bewezen acht, maar van oordeel is dat het feit of de verdachte niet strafbaar is.
- Onttrekking aan het verkeer – Veiligheidsmaatregel waarbij (gevaarlijke) voorwerpen het eigendom worden van de staat. De strafrechter legt deze maatregel op.
- Onvoorwaardelijke gratieverlening – Gratieverlening waarbij geen voorwaarden worden gesteld aan de veroordeelde. Er is dan ook geen sprake van een proeftijd.
- Opgehelderd misdrijf – Misdrijf waarbij tenminste één verdachte bij de politie bekend is, ook al is deze voortvluchtig of ontkent hij of zij het strafbare feit te hebben gepleegd. Het is dus mogelijk dat een opgehelderd misdrijf niet tot een werkelijke veroordeling van een verdachte leidt.
- Opgespoorde criminaliteit – De in ambtshalve opgemaakte processenverbaal vastgelegde strafbare feiten.
- Ophelderingspercentage – Het aantal in een verslagjaar opgehelderde misdrijven gedeeld door het aantal in datzelfde jaar geregistreerde misdrijven. Een opgehelderd misdrijf kan in een eerder jaar zijn geregistreerd, en een geregistreerd misdrijf kan in een later verslagjaar worden opgehelderd.
- Overdracht – Wijze van afdoening van strafzaken door het Openbaar Ministerie in een bepaald arrondissement door de verdere behandeling van de strafzaak over te dragen aan de officier van justitie in een ander arrondissement.
- Overige diefstal (Veiligheidsmonitor) – Diefstal van andere, niet eerder genoemde zaken zoals kleding uit een kleedruimte of tent, gereedschap uit een boot, spullen uit de tuin.
- Overige vernielingen (Veiligheidsmonitor) – Moedwillige vernieling of beschadiging van andere zaken dan motorvoertuigen zonder dat daarbij iets is gestolen, bijvoorbeeld stukgeslagen tuindecoratie, vernielingen aan de buitenkant van het huis.
- Overtreding – Een in de Nederlandse wetgeving als zodanig aangeduid strafbaar feit van de minder ernstige soort.

P

- Plaatsing in een inrichting voor jeugdigen (PIJ-maatregel) – Vrijheidsbenemende maatregel uit het jeugdstrafrecht ter plaatsing van een jeugdige in een JJI.
- Plaatsing in een inrichting voor stelselmatige daders (ISD) – Maatregel bedoeld voor personen die regelmatig strafbare feiten plegen. Deze maatregel kan maximaal 2 jaar duren.

Poging tot inbraak (Veiligheidsmonitor) – (Poging tot) inbraak in een woning zonder dat iets gestolen is.

Politiestrafbeschikking – Wanneer de politie, opsporingsambtenaren (Koninklijke Marechaussee) of buitengewoon opsporingsambtenaren een geldboete opleggen.

Politietransactie – Door de politie aan de pleger van een strafbaar feit aangeboden transactie ter voorkoming van strafvervolgning. Deze transactie is een geldsom die binnen twee tot zes weken na constateren van het strafbare feit moet worden betaald.

Proces-verbaal – Op schrift gestelde verklaring van een opsporingsambtenaar over door hem waargenomen feiten of omstandigheden.

Proces-verbaal van aangifte – Schriftelijk verslag van een kennisgeving aan een opsporingsambtenaar dat een strafbaar feit is gepleegd.

R

Rechtbankstrafzaak – Strafzaak die volgens de wet kan worden voorgelegd aan de sector strafrecht van de rechtbank. Het gaat dan meestal om misdrijven (ernstige strafbare feiten).

Rechtshandhaving – Het in stand houden van de rechtsorde en het toezien op de naleving van de wetten.

S

Sanctie – Straf of maatregel die is opgelegd in een strafzaak, zoals geldboete, gevangenisstraf, terbeschikkingstelling en ontzegging van de rijbevoegdheid.

Schadevergoeding aan ex-verdachten – Schadevergoeding die een ex-verdachte kan claimen als hij voor een strafzaak in verzekering is gesteld en/of in voorlopige hechtenis is genomen, terwijl de strafzaak is geëindigd zonder dat een straf of maatregel is opgelegd. Ook kan een verdachte deze schadevergoeding claimen als hij wel is veroordeeld, maar er voorlopige hechtenis is toegepast voor een feit waarvoor dat niet is toegelaten (art. 89 Wetboek van Strafvordering). Als een zaak is geëindigd zonder oplegging van een straf of maatregel, kan de ex-verdachte bovendien een beroep doen op vergoeding van gemaakte kosten (art. 591a Wetboek van Strafvordering). Toelichting: De ex-verdachte kan ook gelijktijdig een beroep doen op beide regelingen. In dat geval worden de verzoeken op grond van art. 89 Sv en art. 591a Sv als aparte verzoeken behandeld en geteld.

Schuldigverklaring – Uitspraak door de rechter, dat hij het door het Openbaar Ministerie ten laste gelegde feit bewezen en strafbaar acht en van oordeel is dat de verdachte strafbaar is.

- Sepot – Beslissing van het Openbaar Ministerie waarbij het, op beleidsmatige of technische gronden, afziet van vervolging van een geconstateerd strafbaar feit.
- Slachtoffer – Persoon of instantie tegen wie een strafbaar feit is gericht of die de gevolgen van een strafbaar feit rechtstreeks heeft ondervonden.
- Slachtofferloos delict – Strafbaar feit dat geen direct aanwijsbaar slachtoffer kent. Voorbeelden van slachtofferloze delicten zijn heling, rijden onder invloed, drugs- en wapenhandel.
- Slachtofferschap (Veiligheidsmonitor) – Persoonlijk slachtofferschap in de privésfeer van één of meer delicten binnen een periode van 12 maanden.
- Slachtofferschap totaal (Veiligheidsmonitor) – Persoonlijk slachtofferschap in de privésfeer van één of meer geweldsdelicten, vermogensdelicten of vandalismedelicten binnen een periode van 12 maanden.
- Strafbeschikking – Met de invoering van de wet OM-afdoening heeft de officier van justitie de mogelijkheid om in bepaalde gevallen een straf op te leggen in de vorm een strafbeschikking. In een strafbeschikking verklaart de officier van justitie dat een persoon schuldig is aan het plegen van een strafbaar feit. Ook staat in de strafbeschikking welke straf wordt opgelegd. De opgelegde straf kan het betalen van een geldboete aan het CJIB zijn.
- Strafbaar feit – Handeling, of juist nalatigheid om te handelen, die bij wet strafbaar is gesteld. Strafbare feiten worden onderscheiden in overtredingen en misdrijven.
- Strafrecht – Onderdeel van het recht dat regelt hoe mensen zich in de samenleving dienen te gedragen en hoe de overheid kan en mag reageren op strafbare feiten. In het strafrecht wordt onderscheid gemaakt tussen kantonstrafzaken (overtredingen) en rechtbankstrafzaken (misdrijven).
- Strafzaak – Proces-verbaal dat is ingeschreven bij het Openbaar Ministerie, met als doel het voor te leggen aan de rechter. Een strafzaak is in beginsel gericht op één verdachte.

T

- Taakstraf – Onbetaalde arbeid die de strafrechter oplegt in plaats van een gevangenisstraf.
- Technisch sepot – Beslissing van het Openbaar Ministerie waarbij het afziet van vervolging van een strafbaar feit omdat het van mening is dat vervolging niet tot een veroordeling zal leiden, bijvoorbeeld omdat voldoende bewijs ontbreekt of omdat het feit of de verdachte niet strafbaar is.

Terbeschikkingstelling – Maatregel in het strafrecht waarbij de rechter beveelt dat de verdachte van een misdrijf die een gebrekkige ontwikkeling of een ziekelijke stoornis heeft, in een FPC zal worden behandeld en begeleid.

Transactie – Het onder bepaalde omstandigheden ter voorkoming van strafvervolgning voldoen aan een of meer door de opsporingsambtenaar (politie) of het Openbaar Ministerie (officier van justitie) gestelde voorwaarden, zoals het betalen van een geldsom ('boete'), waardoor het recht tot strafvervolgning vervalt.

V

Vandalismedelicten (Veiligheidsmonitor) – Moedwillige vernieling of beschadiging van zaken zonder dat daarbij iets is gestolen, bijvoorbeeld krasen op een auto, lekgeprikte fietsbanden, stukgeslagen tuindecoratie, vernielingen aan de buitenkant van het huis. Bij auto's of andere voertuigen gaat het daarbij om voertuigen die op naam stonden van het slachtoffer zelf, en (bij auto) waarvan de gebruiker tenminste 18 jaar is. Bij fietsen gaat het om een eigen fiets van het slachtoffer (dus niet van een fiets van iemand anders uit het huishouden).

Veiligheidszorg – Het aanbod en gebruik van goederen en diensten die tot doel hebben criminaliteit, verloedering en overlast te voorkomen, te bestraffen of de schade ervan te beperken, en daarnaast onveiligheidsgevoelens weg te nemen.

Verdachte – Vóór het begin van de vervolging is het degene van wie uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit wordt aangenomen. Na aanvang van de vervolging is de verdachte degene tegen wie de vervolging is gericht.

Vermogensdelicten (Veiligheidsmonitor) – (Poging tot) inbraak, fietsdiefstal, autodiefstal, diefstal uit of vanaf auto, diefstal ander motorvoertuig, (poging tot) zakkenrollerij/beroving, overige diefstal.

Vernielingen aan voertuigen (Veiligheidsmonitor) – Moedwillige vernieling of beschadiging van motorvoertuigen zonder dat daarbij iets is gestolen, bijvoorbeeld krassen op een auto, lekgeprikte fietsbanden. Bij auto's of andere voertuigen gaat het daarbij om voertuigen die op naam stonden van het slachtoffer zelf, en (bij auto) waarvan de gebruiker tenminste 18 jaar is. Bij fietsen gaat het om een eigen fiets van het slachtoffer (dus niet van een fiets van iemand anders uit het huishouden).

Voeging ad informandum – Het voegen, door het Openbaar Ministerie, van een strafzaak zonder tenlastelegging bij een andere zaak die aan de rechter wordt voorgelegd, met het doel de rechter bij de bepaling van de strafmaat rekening te laten houden met de gevoegde zaak.

Voeging ter berechting – Het samenvoegen, door het Openbaar Ministerie, van ingeschreven strafzaken, met het doel de rechter bij één vonnis verschillende zaken tegelijk te laten afdoen.

Voeging ter zitting – Het samenvoegen, door de rechter, van verschillende strafzaken tegen dezelfde verdachte, met het doel deze zaken als één strafzaak te behandelen.

Voorlopige hechtenis – Vrijheidsbeneming in een huis van bewaring voorafgaand aan behandeling ter terechtzitting, in het algemeen toegepast bij verdenking van een ernstig misdrijf (misdrijf waarop een gevangenisstraf van vier jaren of meer is gesteld), op grond van ernstig vluchtgevaar en/of een gewichtige reden van maatschappelijke veiligheid, bij voorbeeld vrees voor herhaling.

Vrijheidsstraf – Door de rechter opgelegde gevangenisstraf, (vervangende) hechtenis, militaire detentie.

Vrijspraak – Uitspraak, door de rechter, waarbij hij niet bewezen acht dat het door de officier van justitie ten laste gelegde feit door de verdachte is gepleegd.

Z

Zakkenrollerij, beroving (Veiligheidsmonitor) – Diefstal van tas, portemonnee, telefoon of iets anders dat iemand bij zich droeg.

Zakkenrollerij zonder geweld (Veiligheidsmonitor) – (Poging tot) zakkenrollerij, beroving waarbij daadwerkelijk iets is gestolen zonder dat daarbij geweld werd gebruikt of daarmee is bedreigd.

Zakkenrollerij met geweld (Veiligheidsmonitor) – (Poging tot) zakkenrollerij, beroving waarbij daadwerkelijk iets is gestolen en waarbij geweld is gebruikt of daarmee is bedreigd.